

Uusi kirjastojärjestelmä (UKJ) -hanke

Aapa-Fucio yhteiskokous

Rovaniemi 29.10.2012

Kristiina Hormia-Poutanen

UKJ

- Kirjastojen käyttämä kirjastojärjestelmäkokonaisuus tulee rakentumaan
 - KDK-asiakasliittymä Finnasta
 - kirjastojen kansallisesta metatietovarannosta sekä
 - UKJ-hankkeessa määritellyistä muista toiminnoista

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Miksi uusi kirjastojärjestelmä - UKJ

- Kaikkien kirjastosektoreitten kirjastojärjestelmät vanhenemassa lähivuosina
- Tarvetta uudelle järjestelmälle myös metatiedon formaattien kehityksestä
 - FinMARC → MARC 21 → RDA-pohjaiset metatietoformaatit
 - Linkitetty (avoin) data
- Perinteiset ILS:t eivät täytä enää muuttuneen toimintaympäristön asettamia vaatimuksia

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Valmisteluprosessi

- Kaikkien kirjastosektoreitten yhteinen valmisteluryhmä asetettu huhtikuussa 2011
- Toimintokohtaisissa ryhmissä hahmoteltu tulevan järjestelmän kokonaisarkkitehtuuria, aikataulun mukaan työ valmis 31.12.2012
- Valmisteluryhmän työn pohjalta alkaa järjestelmän tarkka määrittely vuonna 2013
- Kansalliskirjasto hakee kaikkien sektoreitten valtuuttamana rahoitusta OKM:ltä määrittelyhankkeeseen 12 kuukaudeksi
- Järjestelmän rakentaminen voitaisiin aloittaa 2014

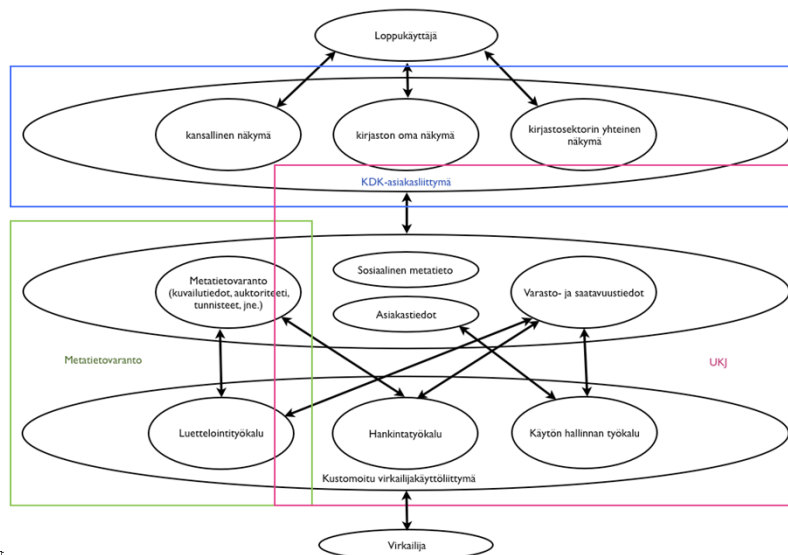
KIRJASTOVERKKOPALVELUT

UKJ:n integroituminen kirjastojärjestelmäkokonaisuuteen

- Finna
 - KDK:n asiakasliittymä
 - UKJ ei tarvitse omaa asiakasliittymää
- Metatietovaranto
 - Yhteinen kuvailutiedon säilytyspaikka kirjastoille
 - UKJ:n ei tarvitse muuta metatietovarantoa

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Uusi järjestelmäkokonaisuus

KIRJASTOVERKKO:

Kansallinen metatietovaranto-hanke

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Lähtökohtia 1: olemassa olevan tiedon hyödyntäminen

- Järjestelmässä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan:
 - väestörekisterin ja yhteisötietojärjestelmän tietoja
 - kirjastojen taustayhteisöjen tietojärjestelmiä (esimerkiksi taloushallinto, henkilöstörekisterit, opiskelijarekisterit, opinto- ja tutkimushallinnon järjestelmät)
 - kirjastojen muita tietojärjestelmiä (esim. julkaisuarkistot ja –rekisterit)
 - ulkoisia kirjasto- ja auktoriteettitietokantoja
 - kustantajien ja aineiston välittäjien järjestelmiä

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Lähtökohtia 2: Kirjastojen yhteistoiminta

- Aineistojen tehokas yhteiskäyttö
 - Yhteisen järjestelmän varaan voidaan rakentaa joustava logistinen verkko, joka toimii paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla
 - Päällekkäisten hankintojen vähentyminen tuo kustannustehokkuutta, aineistojen joustava käyttö parantaa asiakaspalvelua
- Asiakkaiden tehokas yhteispalvelu
 - Tavoitteena yhteinen asiakasrekisteri -> asiakkaiden palveleminen onnistuu helposti kaikissa mukana olevissa kirjastoissa
 - Asiakkaiden helppo liikkuvuus eri kirjastojen palveluitten välillä on huomattava etu asiakkaalle

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Lähtökohtia 3: Modulaarisuus

- Itsenäiset kokonaisuudet, yhteentoimivuus rajapintojen kautta
- Jatkuva kehittäminen moduli kerrallaan
- Kehitystyötä voidaan jakaa
- Mahdollisuus laajentua ja tarpeiden mukaan
- Ei koko järjestelmän päivityksiä
- Kaikkien ei tarvitse käyttää kaikkia moduleita
- Voi olla myös vaihtoehtoisia moduleita

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Lähtökohtia 4: Avoin lähdekoodi

- Modulaarisen uusiutumiskyvyn turva: takaa standardien rajapintojen käytön
- Varmistaa mahdollisuuden kehittää järjestelmää suomalaisten kijen tarpeista käsin
- noudatetaan Julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurissa määriteltyjä Julkisen hallinnon arkkitehtuuriperiaatteita sekä JHS 169 –suositusta ”Avoimen lähdekoodin ohjelmien käyttö julkisessa hallinnossa”

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

UKJ:n päämodulit

- Aineiston kuvailu ja kokoelmien hallinta
 - Formaattiriippumaton luettelointityökalu
 - Avoin tuotantoympäristö, jossa voi hyödyntää nykyistä joustavammin avoimia sanastoja, rekistereitä ja valmiita metatietosettejä
- Aineiston käyttö, lainaus ja kaukopalvelu
 - Mahdollistaa yhteiskäytön kirjastojen välillä
- Aineiston hankinta ja elinkaaren hallinta
 - Pyrkimys yhteiseen työkaluun kaikenlaisen aineiston hankinnassa
- Rajapinnat hallinnollisiin järjestelmiin ja muihin järjestelmiin
 - Mm. käyttäjätunnistus, taloushallinto, tilastointi, opinto- ja tutkimushallinnot...

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Modulit voidaan moduloida

- Kukin päämoduleista todennäköisesti jaetaan pienempiin osamoduleihin
 - Tarkempi jako selviää suunnittelun aikana
- Modulaarisuus merkitsee joustavuutta sekä ohjelmiston kehityksessä että käytössä
 - Uudistuksia voidaan tehdä osa kerrallaan
 - Joiltakin osin voi olla käytössä vaihtoehtoisia moduleita
- Tavoitteena ”ikuisesti uusiutuva” järjestelmä
 - Ei enää järjestelmän vaihtoa kertarysäyksellä

KIRJASTOVERKKOPALVELUT